

передачею влади на місця. А тому соціально-економічний розвиток територій в значній мірі залежатиме від того, наскільки успішною та продуктивною буде децентралізація в межах таких регіонів.

Список використаних джерел:

1. Блик Р.Р. Детермінанти регіонального розвитку у вимірі економічної безпеки України: монографія. Львів: НАН України. ДУ «Інститут регіональних досліджень ім. М. І. Долишнього НАН України», 2016. 352 с.
2. Децентралізація і формування політики регіонального розвитку в Україні: наук. доп. / [Шевченко О. В., Романова В. В., Жаліло Я. А. та ін.]; за наук. ред. д-ра екон. наук Я.А. Жаліло. Київ: НІСД, 2020. 153 с.
3. Кузишин А.В. Соціальна роль територіальних громад для формування екотуризму. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Микола Чайковський організатор заповідної справи на Тернопільщині». Тернопіль: Редакційно-видавничий відділ ТНПУ, 2022. С. 147-152.

Ребар М.

*магістрант II курсу
спеціальності 014 Середня освіта (Географія)
Науковий керівник – доц. Варакута О. М.*

СУЧАСНИЙ СТАН ЛІСОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ ТЯЧІВСЬКОГО РАЙОНУ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Лісове господарство є основою лісопромислового комплексу, який характеризується багатофункціональною територіально-виробничою структурою. Важливість лісогосподарського та лісопромислового комплексу для економіки країни, для рекреації, здоров'я людини, підтримання природної рівноваги важко переоцінити, тому проблема розвитку цих галузей поступово набуває пріоритетного значення в Україні.

Метою статті є розгляд сучасного стану лісопромислового комплексу Тячівського району Закарпатської області.

Різним аспектам щодо функціонування і розвитку лісового господарства Закарпатської області присвячені праці В. Крамарця, І. Мацяха, В. Кічури, В. Мірутенка, Г. Гриника, М. Газуди та ін. Однак, дослідженню лісопромислового комплексу Тячівського району приділено дуже мало уваги.

Лісопромисловий комплекс – це взаємодія видів економічної діяльності в межах регіону, що об'єднує лісові виробництва (від вирощування й експлуатації лісу до глибокої переробки деревини) з метою раціонального використання їх продукції у господарстві.

Лісопромисловий комплекс (ЛПК) України сформований в умовах

низької лісистості країни та недостатніх запасів сировини і включає в себе лісозаготівельну, деревообробну, лісохімічну, целюлозно-паперову промисловості.

Продукцією лісозаготівельної промисловості є ділова деревина, яка слугує сировиною для лісопильної, фанерної, тарної промисловості, використовується у будівництві, гірничо-хімічній промисловості, а також дрова, як побутове паливо.

Частка земель лісового фонду Тячівського району (площа території якого 1889,2 км²) становить 70,78%.

Відповідно до ст.1 «Лісового кодексу України», ліси району, як і України в цілому, є її національним багатством і за своїм призначенням та розташуванням виконують переважно водоохоронні, захисні, санітарно-гігієнічні, оздоровчі, рекреаційні, естетичні, виховні, інші функції та є джерелом для задоволення потреб цивільства в лісових ресурсах [3].

У Тячівському районі на даний час нараховується 10 об'єднаних територіальних громад (ОТГ). Для гірських ОТГ району (Дубівська, Нересницька, Углянська, Усть-Чорнянська) характерні високі показники лісистості (понад 80%). Крім того, в межах Нересницької та Углянської ОТГ розміщений Угольсько-Широколужанський масив КБЗ, а в межах Усть-Чорнянської ОТГ більшість лісів належить до категорії захисних. Пріоритетними напрямками розвитку лісового господарства в цих ОТГ є охорона, захист лісу, поліпшення якісного складу лісів.

Для інших ОТГ району характерні нижчі показники лісистості: Вільховецька (близько 70%), Солотвинська (48%), Тересвянська (40%), Буштинська (35%), Бедевлянська (20%), Тячівська (24%). Характерними напрямками лісового господарства на їх територіях є: лісорозведення, лісовідновлення, проведення рубок, пов'язаних із веденням лісового господарства, рубок головного користування тощо [4].

Заготівля деревини може відбуватися як на комерційних, так і на лісових підприємствах для подальшої переробки та використання.

Пріоритетною в Тячівському районі є деревообробна промисловість. До неї відносять лісопильно-фанерне виробництво, меблеве, дерево-плитне, виробництва чорнових меблевих заготовок, паркету, будівельних деталей з дерева, стандартного домобудування, виробництво тари, спортивного інвентарю, технологічної тріски тощо.

Успішно працює у лісопереробній промисловості району ТОВ «Майр-Хольцварен Тересва», ТОВ «Бирть», українсько-угорське ТОВ «Шкала-енерджи» та ін.

Основними видами діяльності ТОВ «Майр-Хольцварен Тересва» [7] є: виробництво виробів з деревини, лісопильне та

стругальне виробництво, виробництво дерев'яних будівельних конструкцій та столярних виробів, дерев'яної тари.

На підприємствах даного ТОВ виготовляють: круглі стрижні, кухонне приладдя, підпірки для столів, перекладки для перил, спортивний інвентар, окремі частини столів, окремі частини стільців, ніжки столів, ніжки стільців, ніжки для ліжок та диванів.

ТОВ «Бирть» [5] займається лісопилним та стругальним виробництвом. Однак, супутніми є інші види діяльності: лісозаготівля, збирання дикорослих недревних продуктів, надання допоміжних послуг у лісовому господарстві тощо.

ТОВ «Шкала Енерджи» [6], яке функціонує у ЛПК Тячівського району окрім виготовлення паливних пелет, виготовляє вироби з корка, соломки та рослинних матеріалів для плетіння. Воно є одним з найпотужніших підприємств з переробки тирси. ТОВ «Шкала Енерджи» також переробляє у щепу кускові деревні відходи та частково спалює для просушування тирси, з якої виготовляються паливні пелети. Додатковими видами його діяльності є лісопилне та стругальне виробництво, посередництво у торгівлі деревиною, будівельними матеріалами та санітарно-технічними виробами.

Важливе місце у лісопромисловому комплексі Тячівського району належить меблевій промисловості. Вона єдина, яка виготовляє продукцію на експорт з відносно високою доданою вартістю, тому її державна підтримка є особливо актуальною [1].

Значної кількості зареєстрованих у Тячівському районі товариств з обмеженою відповідальністю спеціалізацією є виробництво різного виду меблів. Серед них: ТОВ «М-Мебель» [8], ТОВ «Фабрика меблів «Династія» [10], ТОВ «Левел» [9] та ін.

Вони виробляють меблі не тільки для побуту, але й для офісів і підприємств торгівлі (ТОВ «Левел»), навчальних закладів (Меблева фабрика «Династія»), лікарень тощо.

Особливо слід відзначити розвиток підприємства «Ламелла» [2], яке займається виробництвом меблевого щита, регулярно створює нові моделі меблів, що користуються популярністю як в Україні, так в інших країнах Європи. Підприємство збільшує виробничі площі, розширює ринок збуту.

Меблевою компанією екстра класу є Franer Mebel [11]. Меблі її виробництва з легкістю вписуються в сучасну домашню обстановку, також у ресторани, готелі та інші заклади. Вони виготовляються за європейськими стандартами з використанням деревини бука і дуба.

Лісохімічне (пірогенетичне, каніфольно-терпентинне, смоло-терпентинне, хвойно-ефірне, дьогте-курильне) та целюлозно-паперове

виробництво (паперу, картону та вироби з них, штучного волокна, целюлози) у ЛПК Тячівського району недостатньо розвинене. Однак, всі виробництва взаємозв'язані, задовольняють різноманітні потреби господарства та населення.

Водночас ЛПК отримує від інших галузей лаки, фарби, соду, натрій, відбілювальні хімікати, автомашини, трактори, верстати (заготівля та обробка деревини).

Таким чином, враховуючи досить розвинуті зовнішньоекономічні зв'язки Тячівського району, реалізація продукції лісопромислового комплексу, як одного із джерел доходів державного та місцевого бюджету, і подальше може бути важливим чинником вирішення ключових економічних і соціальних проблем.

Список використаних джерел:

1. Гайда Ю. І., Кузик І. В. Лісопромисловий комплекс України: сучасний стан та доміанти розвитку. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/3_2021/7.
2. ДП «Ламелла». URL: <https://lamella.ua/>.
3. Лісовий кодекс України: Закон України від 25.06.2020 р. № 3852- XII // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3852-12>
4. Теслович М. В. Просторові особливості лісових ресурсів Закарпатської області. URL: http://dspace.tnpu.edu.ua/bitstream/123456789/21151/1/22_Teslovich.pdf.
5. ТОВ «Бирть» https://youcontrol.com.ua/catalog/company_details/22085557/.
6. ТОВ «Шкала Енерджи». URL: https://youcontrol.com.ua/catalog/company_details/35611593/.
7. ТОВ «Майр-Хольцварен Тересва». URL : <http://www.mayr-holzwaren.com>.
8. ТОВ «М-Мебель». URL: <http://m-mebli.com/>.
9. ТОВ «Левел». URL: https://youcontrol.com.ua/catalog/company_details/44693954/.
10. ТОВ «Фабрика меблів «Династія». URL: <https://dinastia.in.ua/>.
11. Franer Mebel. URL: <https://franer-mebel.com/>.

Романів Н.

*магістрант II курсу
спеціальності 014 Середня освіта (Географія)
Науковий керівник – доц. Заблоцький Б. В.*

СУЧАСНИЙ СТАН ВИРОБНИЦТВА МЕТАЛОПЛАСТИКОВИХ ВІКОН ТА ДВЕРЕЙ У ЗАХІДНОМУ ЕКОНОМІЧНОМУ РАЙОНІ УКРАЇНИ

Розвиток сучасного суспільства, в умовах підвищення вартості енергоносіїв та проблем з їх постачанням, вимагає запровадження технологій енергозбереження при експлуатації будівель та споруд. Ці потреби значно зросли в умовах війни. У прифронтових регіонах держави виникла гостра потреба в швидкому відновленні умов